

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ
В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

1. Акад. Боян Петканчин (1907-1987) - от о.т. 170а, о.т. 171б до о.т. 171а по плана на ЮИПЗ, гр.Пловдив (ПИ с ИД 56784.539.584)

Академик проф. д-р Боян Лазаров Петканчин е изтъкнат български математик (геометър) и стенограф.

Роден на 21 април 1907г. в Пловдив

Починал на 3 март 1987г. в София

Боян Петканчин е роден на 21 април 1907г. в Пловдив в учителско семейство. Едва навършил четири години, той остава без баща и живее бедно с майка си Ивана Петканчин, с по-големия си брат Тодор и със сестра си Зорница – само три години по-възрастна от него.

Със своята разностранна дейност на учен, преподавател и организатор оставя трайни следи в развитието на българската математика, във висшето и средното образование. Повече от 60 години животът и дейността му са неразривно свързани със Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Близко 30 години той полага големи усилия за развитието на Математическия институт при Българската академия на науките. Едновременно с това е член на изпълнителния комитет на Балканския математически съюз, председател на Българското физико-математическо дружество, член на редица редколегии на математически списания, главен редактор на „Доклади на Българската академия на науките“, член на редица научни съвети по математически науки, председател на комисии по образованието, редовен сътрудник на Комитета по стандартизация при Министерския съвет и на Стенографския институт.

Акад. Б. Петканчин е изключително популярна личност сред научните и просветните среди. Негови възпитаници са множество изтъкнати български математици, преподаватели от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“, в продължение на повече от 45 години той е начело на българската геометрия. На негово име е кръстена и математическата гимназия в град Хасково.

Като дете Боян проговаря късно, но после се развива бързо. Едва навършил четири години, той може да чете и пише и всичко е научил неусетно покрай каква си и батко си. Поради това тръгва на училище шестгодишен – една година по-рано, отколкото се предвиждало по онова време. Учи се отлично, лесно запаметява фактите. Обича много да разказва, да споделя прочетеното. Много контактен е, тих и послушен, неконфликтен.

След завършване на прогимназията Боян Петканчин постъпва в Пловдивската мъжка гимназия „Александър I“, носеща името на княз Батенберг. Това е първата гимназия в страната и „най-високият връх, до който достига развитието на българската просвета в епохата на Възраждането у нас“. Основаното

КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ

през 1850г. Пловдивско класно училище и прераснало през 1868г. в Пловдивска гимназия изиграва историческа роля, като през 1860г. слага началото на тържественото празнуване на деня на братята Кирил и Методий като национален празник. Възпитаници на Пловдивското класно училище са колосите на нашата национална революция Васил Левски и Любен Каравелов. В нея преподават Трайко Китанчев, Димитър Агура и др., които по-късно стават ръководни дейци на македоно-одринското движение. Възпитаници на училището са редица пламенни революционери като Гьорче Петров, Христо Татаров, Пейо Яворов и др. За издигане нивото на обучението в Пловдивската мъжка гимназия несъмнено голяма роля изиграва и привличането на много чуждестранни учени като Лукаш, братята Шкорпил, Антон Шоурек, Мърквичка, създателя на българската стенография Антон Безаншек и др. В списъка на учителите, преподавали тук, личат имената на много дейци на Възраждането като Петко Р. Славейков, Петко Каравелов.

Още на студентската скамейка той не само е забелязан от преподавателите си, а получава и неколkokратно тяхното признание. След първата учебна година Б. Петканчин е удостоен от Съвета на преподавателите с първа награда от 500 лв. от фонда „Антон Шоурек“. Фондът "Антон Шоурек: е образуван след смъртта му по изразена от него молба. Съгласно неговата воля награда се дава за най-добре разработена тема по проективна и дескриптивна геометрия при явяване на изпит по тази дисциплина.

Боян Петканчин се дипломира още на първата сесия след завършване на семестриалното си образование – през учебната 1928/1929 г. с общ успех мн. добър (5). В онези години единици са били абсолвентите математици, които са се дипломирали на първата сесия. Оценката „много добър“ (5) е била максималната. Още през юли 1929г. е единодушно избран от Съвета на преподавателите за асистент по геометрия. Започва с водене на упражнения по аналитична геометрия и дескриптивна геометрия. През следващата учебна година той отбива редовната си военна служба. Използва това време, за да работи упорито върху себе си: разширява математическата си подготовка, прави редица исторически проучвания в областта на математиката. Плод на тази му дейност са статиите от серията „Бележити математици“ в списанието на Физико-математическото дружество. След завършване на военната си служба Б. Петканчин продължава работата си като асистент по геометрия. Води упражнения по аналитична, дескриптивна, проективна и диференциална геометрия. От началото на учебната 1933/1934 г. води упражнения и по теория на функциите при Л. Чакалов.

На 25 март 1941г. Боян Петканчин е избран за редовен доцент при Катедрата по геометрия във Физико-математическия факултет. Вотът на Факултетния съвет е категоричен – избран е единодушно, което е твърде рядко в практиката на съвета в онези години.

Във връзка с категоричния избор през 1941г. на Боян Петканчин за доцент по геометрия заслужава да се отбележи, че той вече си е създал авторитет на сериозен учен с голяма математическа култура. Твърде много са решените от него

КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ

нестандартни задачи на страниците на Списанието на Физико-математическото дружество през годините 1927 – 1940г., задавани предимно от проф. Л. Чакалов и по-рядко от проф. Н. Обрешков, решението на много от които е изисквало усвояване на нови области на математиката. На страниците на това списание се появяват периодично негови статии от серията „Бележити математици“. През 1933 г. е публикувана статията „Числови системи с две единици“. Научнопопулярната статия „Някои екстремални задачи от триъгълника“ (1931г.) и днес е достойна за внимание от страна на ученици, студенти, учители и млади научни работници. Повече от десет години Б. Петканчин е член на ръководството на Физико-математическото дружество, по-точно член на контролния съвет (1931 – 1944г.). Б. Петканчин става член на Немското математическо дружество още през 1935 г. и членува в него до края на Втората световна война.

Личните качества на Петканчин са първостепенни. Той е човек с рядка култура, чете непрекъснато, и то най-разнообразни книги. В областта на математиката има обширни и дълбоки познания не само по геометрия, но и от всички други области на математиката. Жив справочник. Мнозина се учудват, че не е толкова плодовит като Обрешков. Не се наемам да обясня причината за това, но ако трудовете му са по-малобройни, „изпипани“ са много добре."

На 25.02.1945г. проф. Д. Табаков – ръководител на Катедрата по геометрия, моли с доклад Факултетния съвет на Физико-математическия факултет да открие процедура за повишаването на Б. Петканчин в звание „извънреден професор“. Предложението за повишаване на Б. Петканчин в извънреден професор е единодушно одобрено от членовете на съвета.

В края на 1956г. във връзка с новия Закон за висшето образование и Правилника за присъждане на учени степени и звания проф. Петканчин, който е „доктор на природните науки“ при Хамбургския университет, моли да му се признае научната степен „доктор на физико-математическите науки“. Акад. Чакалов посочва, че проф. Петканчин е математик с голяма ерудиция, широко осведомен, който за пръв път издига геометрията в България на съвременно равнище." Съветът на преподавателите взема единодушно решение за присъждане на проф. Б. Петканчин научната степен „доктор на физико-математическите науки“.

Проф. Петканчин е един от първите, които се включват в активното създаване и развитие на Математическия институт на БАН. Още от 1951г. той е нещатен сътрудник и член на научния съвет на този институт. Едновременно с това започва да изпълнява и длъжността научен секретар на института. Години наред е зам.-секретар на Отделението за физико-математически и технически науки. След създаването на секцията по геометрия и топология в Математическия институт естествено той става неин научен ръководител. През 1961г. Петканчин става член-кореспондент на БАН.

На 29.12.1966г. Б. Петканчин е избран за редовен член (академик) на Българската академия на науките по специалността математика – геометрия. При

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ
В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

провеждане на тайното гласуване той получава подкрепата на почти 75% от всички гласували академици.

От началото на 1971г. акад. Б. Петканчин Преминава на основна работа в БАН, като по съвместителство работи и в университета. От 18.01.1971г. е назначен на постоянната длъжност зам.-секретар на Редакционно-издателския съвет на БАН, впоследствие зам.-председател до 22.1.1982 г. След това въпреки напредналата си възраст (почти 75 години) Б. Петканчин е назначен за редовен професор в Института по математика с Изчислителен център при БАН, на който пост в навечерието на неговата 80-годишнина го заварва внезапната му кончина на 3 март 1987г.

През 1977г. е удостоен е със званието „Заслужил деятел на науката“.

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ
В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

2. Акад. Георги Наджаков - от о.т. 150, о.т. 151, о.т. 152, о.т.153, о.т. 154, о.т. 155, о.т. 156, о.т. 157, о.т. 158, о.т. 164, о.т. 162, о.т. 163, о.т. 165, о.т. 166, о.т. 167, о.т. 168, о.т. 169 по плана на ЮИПЗ, гр.Пловдив (ПИ с ИД 56784.539.509, 539.508, 539.507, 539.303, 539.461, 539.292, 539.326)

Акад. Георги Наджаков (Георги Стефанов Наджаков) е изтъкнат български физик, талантлив преподавател, активен обществен деец, автор на първото българско откритие – фотоелектретното състояние на веществото. Създател е на Физическия институт при Българската академия на науките и дългогодишен негов директор. Днес Институтът по физика на твърдото тяло към БАН носи неговото име.

Роден на 26 декември 1896г. в Дупница
Починал на 24 февруари 1981г. в София

На 16 години остава сирак и поема издръжката на семейство. През 1915г. завършва с пълно отличие Трета софийска мъжка гимназия и постъпва във Физико-математическия факултет на Софийския университет „Свети Климент Охридски“. През октомври 1915г. България влиза в Първата световна война. В края на първия семестър Георги Наджаков е мобилизиран и изпратен в Школата за запасни офицери в Княжево. Завършва като отличник на випуска, но категорично отказва кариерата на кадрови офицер. През следващите три години е бил на добруджанския и на югозападния фронт. След края на войната (1918г.) се връща в университета и тъй като на студентите се признават по един семестър за всяка година на фронта, Георги Наджаков завършва след двугодишно обучение, готвейки се по записките на свои колежки.

През 1920 г. завършва физика и математика. През следващата година работи като стажант-учител, явява се на държавен изпит по математика и получава диплома за учител по математика. Избран е за асистент по физика през 1921 година и така започва научната си кариера. През 1937 година оглавява катедрата по опитна физика в същия факултет.

Георги Наджаков е бил ректор на Софийския университет (1947 – 1951г.) и депутат в първото народно събрание 1949 – 1953г. Член на Българска комунистическа партия (БКП) (1951 г.).

Той е един от основателите и член на Пъгуошкото движение на учените (1958 г.) и на Световното движение за защита на мира, член и почетен председател на Световния съвет на мира (1970 – 1980 г.).

Народен представител в I НС, II НС, III НС, IV НС.

От 1925 до 1926 година е на специализация във Франция, където работи с Пол Ланжвен и Мария Склодовска-Кюри. В лабораторията на Пол Ланжвен Г. Наджаков провежда първото си научно изследване, посветено на явлението фотопроводимост в твърди диелектрици. Поставя си задачата да изследва

КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ

фотоелектричните свойства на някои от тях – сяра, шеллак, парафин. Резултатите от тези свои изследвания Г. Наджакков включва в първата си обширна научна статия, публикувана в две части в Годишниците на Софийския университет за 1925 – 1926 г. и 1926 – 1927 г. Въз основа на тях той е избран за доцент при Катедрата по експериментална физика.

Десет години след завръщането си от Франция, в трудни, както сам ги нарича, „фарадеевски условия“ Г. Наджакков продължава своите изследвания на фотоелектричните процеси, започнати при Пол Ланжвен. Подробните изследвания на фотопроводимостта на сярата са в основата не само на откриването на фотоелектретното състояние, но и на установяването на контактно потенциалния фотоволтаичен ефект, наречен по-късно ефект на Наджакков-Андрейчин (в. Разум Андрейчин).

През 1937 г. Наджакков прави първото си голямо откритие – открива ново стабилно състояние при едновременно действие на електрично поле и светлина върху диелектрици и полупроводници, при което в образеца възниква постоянна поляризация, която на тъмно се запазва, а при осветяване се разрушава с протичането на деполяризационен ток. Веществата, при които това явление се наблюдава, Наджакков нарича фотоелектрети.

Признато му е откритието на фотоелектретите, което представлява откритие № 1 на български учен. То е патентовано в Института за изобретения и рационализации (ИНРА), тогавашното българско патентно ведомство. През 1957 г. ИНРА продава патента на Британското кралско патентно дружество за 10 000 паунда. Има приноси към развитието на лазерните технологии, както и на технологията за производство на чисти силициеви кристали.

Публикувал е повече от 60 научни труда, посветени на проблемите на физиката на твърдото тяло: фотоелектрична проводимост, външен фотоелектричен ефект при диелектрици и полупроводници, контактно-потенциалния фотоволтаичен ефект, известен като ефект на Наджакков – Андрейчин, перманентна фотоелектрична поляризация – фотоелектрети, електростатични и електрометрични измервания, фотоволтаични ефекти при диелектрици и полупроводници, Ланжвенови йони, латентен фотографски образ и др.

Хронология на научните му звания и постове:

- Доцент (1927г.)
- Извънреден професор по физика (1932г.)
- Ръководител на катедра „Опитна физика“ (1937 – 1962г.) (бившата Експериментална физика)
- Декан на Физико-математическия факултет на СУ (1939 – 1940г., 1944 – 1947г.)
- Член-кореспондент на Гьотингенската академия на науките (1940г.)
- Академик (1945г.)

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ
В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

- Основател, директор, завеждащ секция за научна апаратура и специални проблеми на Физически институт при БАН (1946 – 1971г.)
- Ректор на Софийския университет (1947 – 1951г.)
- Подпредседател на БАН (1947 – 1959г.)
- Член на Международната комисия за физически и химически константи (1947г.)
- Председател на Физико-математическото дружество в България
- Заместник-председател на Комитета за мирно използване на атомната енергия при Министерския съвет (1956г.)
- Член на научния съвет и постоянен пълномощен представител на НРБ в Обединения институт за ядрени изследвания в Дубна, СССР (1956 – 1971г.)
- Чуждестранен член на Академията на науките на СССР (1958г.)
- Председател на IV генерална конференция на Международната агенция за атомна енергия във Виена (1960г.)
- Член на Американската Асоциация за напредък на науката (1965г.)
- Завеждащ персонална лаборатория към Институтът по физика на твърдото тяло на БАН (1973 – 1981г.)

Работният кабинет на Георги Наджаков е обявен за исторически обект на Европейското физическо дружество на 23 май 2014 година. Намира се в сградата ИФФТ-2 на Института по физика на твърдото тяло към Българска академия на науките, който носи неговото име.

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ
В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

3. Инж. Иван Ночев - от о.т. 158, о.т. 159, о.т. 160, о.т.161, о.т. 162 по плана на ЮИПЗ, гр.Пловдив (ПИ с ИД 56784.539.285)

Инж. Иван Ночев (Иван (Джон) Стефанов Ночев) (на английски: John Notchev) е български авиоинженер, участвал в изобретяването на двигателите на модула „Орел“ (мисия Аполо 11), с който американските астронавти Нийл Армстронг и Едуин Олдрин кацат на Луната.

Роден на 23 септември 1916г. в Карлово

Починал на 13 март 1991г. в Сан Диего, Калифорния, САЩ

От малък се интересува от техника и се записва в местното механико-електротехническо училище, което завършва през 1935 г.

След дипломирането си постъпва на стаж в заводите „Арсенал“ – Казанлък, а по-късно започва работа като авиомеханик в Държавната аеропланна работилница – Божурище. Тук са разработвани и българските самолети ДАР. По-късно той и брат му – Ганчо Ночев, са сред инициаторите за създаването на авиоремонтна работилница към военното летище Марино поле, Карлово.

През 1942 г. е изпратен на тримесечна специализация в Берлин. Военната обстановка не му пречи да стане студент в Берлинската политехника, но бомбардировките не му позволяват да я завърши. Докоснал се до високото равнище на немското самолетостроене, той твърдо решава да продължи образованието си.

От 1944 г. е студент в Пражката политехника, а след това и във Виенския политехнически университет, където защитава докторат. Не се завръща в България, а емигрира в Канада. Там работи в Канадските авиолинии, специализира се в изработването на авиационни системи. Това му открива пътя към САЩ. От 1957 до 1965 год. работи като главен инженер по проектите в авиокосмическия гигант Дженерал Дайнамикс, където се разработват най-новите самолети и ракетни системи. През 1962 г. получава американско гражданство и приема името Джон. Той работи по програмите Аполо и Трига реакторите на Дженерал Дайнамикс.

Доктор инж. Джон Ночев учредява през 1965 г. като съсобственик фирма Lansea, която се занимава с аерокосмически изследвания и много скоро завоюва челни позиции в американската и световната въздухоплавателна индустрия. Фирмата става доставчик на НАСА и Пентагона. Ночев намира решение на сложен технически проблем с разработването на уникалните реактивни двигатели на модула „Орел“, с което е осигурено плавно кацане на Луната, излитане и успешно скачване с очаквания го в окололунна орбита космически кораб. На 21.07.1969 г. астронавтите Армстронг и Олдрин успешно кацат на Луната. Връщат се живи на Земята.

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ
В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

През 1991 г. Джон Ночев съобщава на сестра си Мария в Карлово, че има намерение да се върне в България и да създаде модерен технически колеж в родния си град на базата на училището, което му е дало основата на техническите знания. Няколко седмици преди определената за пътуването дата на 13 март 1991 г. след кратко боледуване той умира в болницата в Коронадо, квартал на Сан Диего - Калифорния. Мемориалната служба се е състояла в Църквата на розите в града. Семейството предложило на тези, които присъстват на траурната церемония, вместо да купуват цветя, да направят дарение на болницата в Коронадо.

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ
В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

4. Проф. Иван Странски - от о.т. 11а до о.т. 11б по плана на ЮИПЗ, гр.Пловдив
(ПИ с ИД 56784.539.167)

Проф. Иван Странски (Иван Николов Странски) е български учен, основател на българската школа по физикохимия и считан за „баща“ на кристалния растеж. Откритието му носи световна известност през 30-те години на ХХ век.

Роден на 2 януари 1897г. в София,
Починал на 19 юни 1979г. в София

Иван Странски е роден в София в семейството на Никола Странски, придворен аптекар, и Мария Странска (рождено име Корн, немкиня от Прибалтика). Той е част от калоферския род Странски, чичо на Иван е революционерът и политик Георги Странски, а негов първи братовчед е почвоведът Иван Странски. От детска възраст страда от заболяването костна туберкулоза, нелечима по онова време.

Завършва средното си образование в Първа мъжка софийска гимназия. С идеята да се бори с болестта си, решава да следва медицина, но след една година следване във Виена, силно разочарован от възможностите на медицината, решава да прекъсне.

През 1922 г. завършва висше образование в Софийския университет, специалност химия. Защитава докторска дисертация в Берлин при Паул Гюнтер върху рентгенова спектроскопия.

През 1925 е избран за първия доцент в новооткритата Катедра по физикохимия към Физикоматематическия факултет на Софийския университет, и става първият преподавател по физикохимия в България.

От 1929 г. е вече извънреден професор, а редовен – от 1937. В преподавателската си кариера води лекции по всички области на физикохимията, привлича в катедрата способни учени – Ростислав Каишев, Любомир Кръстанов и др. – заедно с които прави най-значителните си разработки.

През 1930 е поканен в Берлинския технически университет (БТУ) като Рокфелеров стипендиант за съвместна работа с Макс Фолмер заедно с Каишев.

В периода 1935 – 1936 с Каишев публикуват основоположните си трудове по теорията на средните отделителни работи. По-късно с Любомир Кръстанов предлагат механизма на растеж на кристал върху подложка от друг кристал.

Иван Странски е един от основателите на молекулокинетичната теория за формирането и растежа на кристалите. Установява връзката между формата, структурата и силите на междумолекулно взаимодействие в кристалите. Проф. Странски работи върху синтетично израстнали монокристали, които намират приложение в изработка на оптически уреди, радиоелектрониката и квантовите генератори. Голямата му заслуга е, че обяснявайки строежа и свойствата им, променя ядрените реактори, металообработващата промишленост, оптиката и много други сфери.

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ
В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

В първите дни след Втората световна война, в полуразрушената сграда на Берлинския технически университет, спира съветски военен камион. Войниците се отправят към библиотеката на университета и започват да изнасят изключително ценните книги, които са събирани още от началото от Фридрих Велики в началото 18-ти век. Един цивилен обаче заговаря военните на перфектен руски – обяснява къде е скъпата техника на уверситета. Те свалят ценните книги, за да натоварят апаратурата. Така, цивилният проф. Странски спасява съкровището на университета.

Той е първият университетски преподавател по физикохимия на Софийския университет. За принадлежността на големия учен към световната научна общност говори присъствието му в редица чуждестранни академии. Носител е на медал “Галвани” от университета в Болоня и на Хофмановия медал на Немското химическо дружество. Признанието му отдавна е получено в международен план, за което свидетелства даденото му от световната научна общност прозвище “първомайстор на кристалния растеж”.

Иван Странски е член е на научните академии в Гьотинген (1939), Бавария (1959), Ню Йорк, Шведската академия на науките. Хоноруван сенатор на БТУ на Западен Берлин (1962). Неговото име носят два научни института – Институтът по физика и химия към БТУ и Институтът по металургия в Оберхаузен. Носител на два ордена „Кирил и Методий“ и редица международни отличия.

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ
В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

5. Проф. Петър Детев - от о.т. 133з, о.т. 133ж, о.т. 133и, о.т. 133к до о.т. 133л по плана на ЮИПЗ, гр.Пловдив (част от ПИ с ИД 56784.539.742)

Проф. Петър Детев е български учен археолог-праисторик. Работи в Пловдивски археологически музей. Има над 120 научни публикации, две монографии, над 300 научно-популярни статии в нашия и чуждия печат. Известен е с доказателствата, че Пловдив е най-стария град в Европа и един от най-старите в света.

Роден на 25 септември 1900г. в с.Омарчево, Княжество България
Починал на 2 ноември 1980г. в Пловдив

Първоначално образование завършва в родното си село. През учебната 1911-1912г. записва I прогимназиален клас в Нова Загора, но поради това, че баща му загива при обсадата на Одрин по време на Балканската война, е принуден да напусне училището и поеме главната тежест по издръжката на многодетното семейство.

Средното си образование завършва като частен ученик. В периода от 1923 до 1925г. следва в Свободния университет в София специалността "Търговия и селско стопанство", но тя не го увлича и се записва „Романска филология“ в Софийския университет.

След това специализира праистория при проф. Рафаил Попов и Васил Миков. В университета и в Археологическия музей - София се подготвя като музеен работник. Известно време учителства в Старозагорско и Свиленград.

През 1945г. е командирован на специализация в музеите в София и Пловдив. От 1946г. е на работа в Пловдивския археологичен музей до смъртта си през 1980г. в отдел "Докласово общество". От 1956г. е научен сътрудник, след това старши научен сътрудник и заместник- директор.

Обект на неговата научна работа са селищните могили в басейна на р. Марица и в гр. Пловдив. Има над 70 научни публикации в наши и чужди издания и повече от 150 научно-популярни статии и съобщения за бита и културата на населението, живяло в селищни могили в Тракия през праисторическите епохи.

Извършва исторически, краеведчески и етнографски проучвания в бившите Пловдивски, Сливенски, Старозагорски окръг и др.

Петър Детев проучва теренно над 350 селищни могили, а сондажно и цялостно разкопава над 40 могили в басейна на река Марица. В българската част на Древна Тракия археологът-праисторик изследва и интерпретира над 140 хиляди открити от него артефакти, представящи периода от края на седмото хилядолетие до Христа.

Детев единствен от археолозите счита, че т.нар. траки (всъщност първите жители на Стара Европа) са по-млади генерации на местно, коренно население, дошло в края на палеолита и началото на неолита непосредствено от Мала Азия във времена, когато и Босфора, и Дарданелите не съществували като протоци, а са

**КРАТКА БИОГРАФИЧНА СПРАВКА ЗА ИЗБРАНИТЕ ИМЕНА НА УЛИЦИ
В ЮГОИЗТОЧНА ПРОМИШЛЕНА ЗОНА НА РАЙОН „ТРАКИЯ“ - ОБЩИНА ПЛОВДИВ**

били сухоземни пътища пред идещите от Африка и Азия наши предци (homo sapiens), оказали се тук носители на първата европейска култура.

Могилната култура в Тракия е всъщност първата европейска култура, а късният неолит се е развил като самобитна култура в Тракия, за която Детев използва геолого-географското определение „басейнът на река Марица“.

Детев има голям принос в изучаването на могилната култура в Тракия. Той е изложен в негови 2 монографии – „Разкопаница“ и „Прародината на Траките“. Научен принос е и стратиграфията от Детев на могили в Южна България. Оригиналната му методика за датирание и систематизиране използват след него и други изследователи, изтъкнати специалисти, умеещи да датират по отломки от лесно намиращи се все още керамични фрагменти и каменни оръдия на труда, като ст.н.с. дин Анна Радунчева.

Награден е с високи правителствени и държавни отличия - орден "Кирил и Методий" - I и II степен и орден "Червено знаме на труда".

Умира на 2 декември 1980г. в Пловдив. Материали на Петър Детев (най-вече резултати от археологическите разкопки) се съхраняват и в Археологическия музей - Пловдив.

На 10 януари 2010 година бе учредена Международната фондация за българско наследство „проф. Петър Детев“ Тя се грижи да събере, систематизира и публикува научното дело на своя патрон. В последните години бяха издадени:

- Тракийските традиции в село Омарчево – Монография на П. Детев за родното му село.
- Възникването на Пловдив – Каталог представящ всички научни визуализации на П. Детев на неговите открития за Пловдив. Каталогът е уникален, неговото хартиено издание се придружава от мобилно приложение разработено с помощта на технологията Разширена реалност (Augmented reality)

Детев е носител на Почетния знак на Пловдив, почетен гражданин на Пловдив (2000 г., посмъртно).